

RISIKORAPPORT

2020

SPAREKASSEN

Vendsyssel

Indledning	4
Anvendelsesområde.....	4
Ledelseserklæring.....	5
Ledelseserklæring jf. CRR artikel 435, stk. 1, litra e og f	5
Ledeshverv	7
Målsætning og risikopolitikker	8
Risikostyring generelt	8
Risikotyper	9
Kreditrisiko	9
Markedsrisiko.....	15
Operationelle risici	18
Rapportering.....	19
Kapitalgrundlag.....	19
Kapitalgrundlag i forhold til kapitalkrav	20
Kapitalinstrumenter	20
Ikke foranstillet senior gæld (Senior Non Preferred).....	20
Kapitalkrav	20
Den interne proces	20
Metode.....	21
Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov	21
Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.	22
Kommentering af sparekassens solvensbehov	23
Søjle I kravet.....	23
Indtjening	23
Udlånsvækst.....	23
Kreditrisici	24
Markedsrisici.....	24
Likviditetsrisici	24
Operationelle risici	25
Gearing.....	25
Lovbestemte krav	26
Specifikation af kapitalkrav til kreditrisici.....	27
Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter	27
Kapitalbuffer	28
Kapitalbevaringsbuffer	28
Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer	28
Kreditrisikjusteringer.....	30
Eksponering med kredit- og modpartsrisiko	31
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori	32
Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori	33
Udgifter vedr. nedskrivninger og hensættelser	33
Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher.....	34
Nedskrivninger og hensættelser på udlån, garantier, kredittilsagn mv.	35
Asset Encumbrance (Behæftede aktiver)	35
Anvendelse af EACI´er.....	37
SMV eksponeringer.....	38
Kapitalkrav til markedsrisiko	38
Kapitalkrav til operationel risiko	38

Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen	39
Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen	40
Securitiseringer	40
Aflønningspolitik.....	40
Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden.....	41
Kreditreducerende metoder	41
Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.	41
Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)	42
Avancerede målemetoder til opgørelse af operationelle risiko.....	42
IFRS 9 Overgangsordning.....	42
Godkendelse	43
Bilag	44
Bilag 1 - Gearing	44

Indledning

Formålet med denne rapport er at give et indblik i risici, kapitalstruktur samt kapital- og risikostyring i Sparekassen Vendsyssel.

Rapporten er udarbejdet i overensstemmelse med de juridiske oplysningskrav i CRR forordningens artikel 431-455, samt Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov.

Rapporten omhandler de forskellige typer risici, som sparekassen er eksponeret overfor samt styringen heraf. Endvidere gennemgår rapporten kapitalbasens sammensætning, kapitalstyring og risici relateret hertil.

Reglerne for kreditinstitutters kapitaldækning er fastsat i Europaparlamentets og –rådets direktiv 2013/36/EU (CRD) og forordning nr. 575/2013 (CRR). Regelsættet er en del af reglerne vedr. Basel III og omhandler reglerne om offentliggørelse af kapitalkrav og risikostyring, som også kendes som Søjle III reglerne.

Der vil være oplysninger i denne risikorapport, som tillige kan findes i Årsrapporten 2020 for Sparekassen Vendsyssel. Risikorapporten 2020 er offentliggjort samtidig med Årsrapporten 2020 på sparekassens hjemmeside – www.sparv.dk.

Punkterne i denne risikorapport offentliggøres en gang årligt, dog oftere såfremt sparekassen måtte vurdere, at dette er nødvendigt. En delmængde af punkterne offentliggøres kvartalsvis i forbindelse med opgørelse af solvensbehovet. Sparekassen vurderer, at en årlig offentliggørelse af den samlede rapport er tilstrækkelig, men behovet for offentliggørelsen bliver vurderet løbende, tilsvarende behovet for ændringer i det individuelle solvensbehov mv. Det vurderes, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelses-frekvensen er hensigtsmæssig, set i forhold til risikoeksponeringen.

Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret. Alle beløb er i 1.000 kr. og vedrører moderselskabet Sparekassen Vendsyssel, medmindre andet er angivet.

Anvendelsesområde

Sparekassen er moderselskab for det 100 % ejede datterselskab, Ejendomsselskabet Vendsyssel ApS. Idet sparekassen ikke er omfattet af kravet om udarbejdelse af koncernregnskab er denne rapport ikke udarbejdet på koncernniveau og omhandler derfor kun moderselskabet, Sparekassen Vendsyssel, cvr. nr. 64 80 68 15.

Opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer sker med udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier i balancen, idet der ved opgørelsen af risikovægtede eksponeringer foretages en justering for uudnyttede lånetilbud, kredit- og lånetilsagn, garantier og besiddelser af kapitalandele m.v. i enheder i den finansielle sektor, i henhold til reglerne i CRR-forordningen. Derved består der for nogle poster en forskel mellem de regnskabsmæssige og solvensmæssige værdier, som indgår i konsolideringsgrundlaget.

Supplerende informationer om sparekassens associerede- og tilknyttede virksomheder fremgår af note 17 i årsrapporten for 2020.

Ledelseserklæring

Ledelseserklæring jf. CRR artikel 435, stk. 1, litra e og f

Sparekassens bestyrelse og direktion har den 16. marts 2021 godkendt risikorapporten for 2020.

Det er bestyrelsens vurdering, at sparekassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringssystemer er tilstrækkelige i forhold til sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at nedenstående beskrivelse af sparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af sparekassens risikoforvaltning, herunder af hvordan sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporteringer forelagt for bestyrelsen af sparekassens direktion, intern revision, sparekassens risiko- og compliance ansvarlige, samt på grundlag af evt. bestyrelsens indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

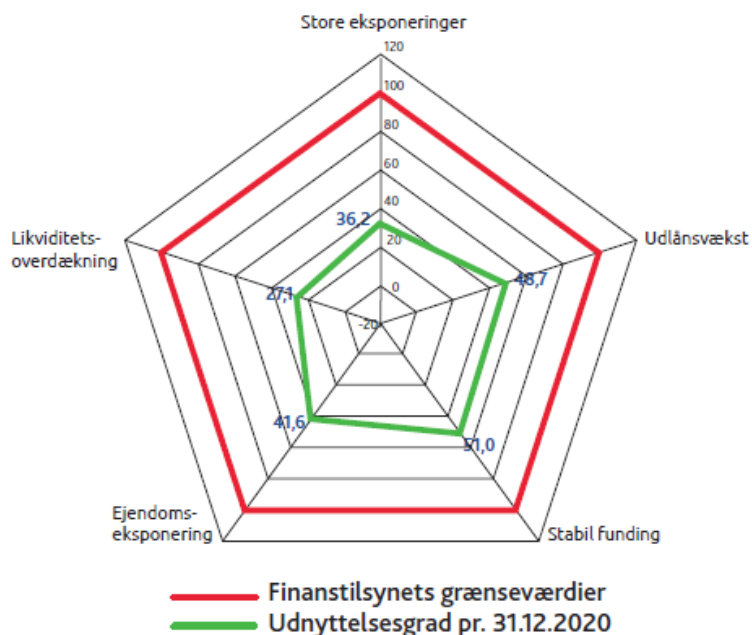
En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser:

- At forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser.
- At en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser.
- At de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på sparekassens vision og værdigrundlag om, inden for sit markedsområde, at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private, offentlige myndigheder samt erhvervsvirksomheder. Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af sparekassens produkter, som afspejler den risiko og den kapitalbinding, som sparekassens påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Sparekassens kapitalmål er, til enhver tid at have minimum 1 %-point mere kapital end en hård treårig stresstest viser, er nødvendigt. I denne stresstest tages der højde for indfasning af NEP-tillægget frem til og med 2023. Den overskydende kapital i forhold til kapitalmålet udgør ultimo 2020 3,3 %-point, hvilket svarer til 711,1 mio. kr.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående figur, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt sparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Figur 1: Tilsynsdiamanten 2020

Som det fremgår af figuren, er der luft til alle grænseværdierne, hvilket også forventes at være gældende i 2021.

Ledelseshverv

Sparekassens bestyrelsesmedlemmer besidder ud over ledelsesposten i Sparekassen Vendsyssel et antal øvrige bestyrelsesposter jf. nedenstående tabel:

Birte Dyrberg Formand for bestyrelsen, samt Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget.	7 øvrige bestyrelsesposter
Søren Vad Sørensen Næstformand i bestyrelsen. Formand for Revisions- og Risikoudvalget	1 øvrig bestyrelsespost
Henrik Steen	1 øvrig bestyrelsespost
Inge Møller Ernst Medlem af Revisions- og Risikoudvalget	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Jens Rasmussen Medlem af Aflønningsudvalget	30 øvrige bestyrelsesposter (+ datterselskaber)
Martin Valbirk Medlem af Nomineringsudvalget	1 øvrig bestyrelsespost
Mogens Nedergaard	2 øvrige bestyrelsesposter
Ole S. Bak Medlem af Revisions- og Risikoudvalget samt Aflønningsudvalget	1 øvrig bestyrelsespost
Per Albæk	1 øvrig bestyrelsespost
Bo Bojer (Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem) Medlem af Nomineringsudvalget	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Helle S. Sørensen (Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem) Medlem af Aflønningsudvalget	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Morten Pilegaard (Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem) Medlem af Revisions- og Risikoudvalget	Ingen øvrige bestyrelsesposter
Steffen Dahl (Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem)	1 øvrig bestyrelsespost

Sparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om sparekassens risici, til at sikre en forsvarlig drift af sparekassen. Bestyrelsen har udarbejdet en kompetenceprofil for bestyrelsen, som er tilgængelig på sparekassens hjemmeside www.sparv.dk. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i Nominerings-udvalgets kommissorium, som også er tilgængeligt på sparekassens hjemmeside. Sparekassens nomineringsudvalg har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4, vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde, særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskellige i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder. Sparekassen har i medfør af Lov om finansiell virksomheds § 80 b, stk. 1, nedsat et Revisions- og Risikoudvalg. Der har i 2020 været afholdt 6 møder i dette udvalg.

Målsætning og risikopolitikker

Risikostyring generelt

En meget stor del af indtjeningen i et pengeinstitut oprinder fra risici, som instituttet bevidst har påtaget sig, såsom udlån til kunder, garantistillelse, køb af værdipapirer eller opførelse af ejendomme. De forskellige risici er alle påvirket af samfundsmæssige elementer, som kan være mere eller mindre forudsigelige. Derfor er det vigtigt at kunne identificere, analysere og styre de risici der påtages, så der ikke opstår uforudsete tab.

Bestyrelsen har derfor fastlagt overordnede risikopolitikker og -rammer til styring af de risici, som sparekassen er eksponeret over for i sin egenskab som markedsdeltager. Rammerne er udstukket således, at sparekassen kan værne om soliditeten samtidig med, at der er plads til handlefrihed, og sparekassen samtidig kan være en attraktiv og pålidelig samarbejdspartner.

Direktionen er den øverste daglige ledelse og agerer inden for de specifikke rammer, der udstikkes i direktionens instruks. Direktionen fastlægger operative politikker for, og fører tilsyn med, sparekassens risikostyring. Derudover rapporterer direktionen om sparekassens risici til bestyrelsen, ligesom den godkender væsentlige, forretningsmæssige dispositioner, herunder kreditbevillinger op til en specifik grænse.

Sparekassens risikostyring behandles endvidere i sparekassens Revisions- og Risikoudvalg. Dette udvalg består af medlemmer af sparekassens bestyrelse. Udvalget har til opgave at gennemgå regnskabs-, revisions- og sikkerhedsmæssige forhold, samt at overvåge sparekassens interne kontrol- og risikostyringsystemer. Udvalget rådgiver endvidere bestyrelsen om sparekassens overordnede, nuværende og fremtidige, risikoprofil og -strategi, samt bistår den øvrige bestyrelse med at sikre, at bestyrelsens risikostrategi implementeres.

Sparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende.

Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til bestyrelsen om sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke sparekassen.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af direktionen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særligt fokus på. For at fastlægge årsplanen udarbejdes en årlig risikovurdering som godkendes af bestyrelsens Revisions- og Risikoudvalg.

Den risikoansvarlige bistår risikoudvalget med information. Den risikoansvarlige er udpeget af direktionen og refererer med ovennævnte undtagelser til direktionen. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af sparekassens bestyrelse.

Risikotyper

Sparekassen er eksponeret over for en række risici, som styres af forskellige dele af organisationen. De væsentligste risici er:

- Kreditrisiko
- Markedsrisiko
- Operationel risiko
- Likviditetsrisiko

Kreditrisiko

Kreditrisikoen er risikoen for, at låntager ikke kan opfylde sine forpligtelser. Sparekassens udlån og garantistillelse er jævnt fordelt mellem privatkunder og mindre/mellemstore erhvervskunder inden for mange forskellige sektorer. Herudover er der bevilget eksponeringer til et antal kommuner i sparekassens primære markedsområde. Rammerne for sparekassens kreditrisiko fastsættes af bestyrelsen og udmøntes dels i en kreditinstruks til direktionen og dels i en generel kreditpolitik. Bevillingsrammer er uddelegeret af direktionen til relevante personer. Sparekassens kreditafdeling er i dagligdagen ansvarlig for styring af sparekassens kreditpolitik og kreditrisiko. Kreditafdelingen afgør bevillinger, som overstiger bevillingsbeføjelserne i afdelingsnettet, og klargør bevillinger til den endelige bevillingsbehandling i direktionen og/eller bestyrelsen i sager som overstiger kreditafdelingens bevillingsbeføjelser.

Al kreditgivning beror på en tilbuds gående økonomisk indsigt hos kunden. I Sparekassen Vendsyssel anvendes der ikke automatiske Credit Score-modeller.

Kreditrisiko på ikke finansielle modparter

Det operationelle ansvar for styringen af sparekassens kreditrisiko på ikke finansielle modparter varetages af sparekassens kreditafdeling. Krediteksponeringen overvåges i kreditafdelingen og af direktionen. Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis og øvrige udlån via opståede objektive indikationer for kreditforringelser (OIK), der kan give problemer med eksponeringen. Der rapporteres løbende herom til sparekassens ledelse.

Kreditpolitik

Der er udfærdiget en udførlig kreditpolitik. Kreditpolitikken er vedtaget af bestyrelsen. Kreditpolitikken skal sikre, at der sker en balancering mellem indtjening og risiko. Sparekassens primære kundegrupper er privat- og landbrugskunder, små og mellemstore erhvervsvirksomheder samt offentlige myndigheder i de markedsområder, hvor sparekassen selv er repræsenteret ved en afdeling. For kunder, geografisk placeret uden for sparekassens primære markedsområde, forudsættes det, at disse har en anden tilknytning til sparekassen. Sparekassen ønsker ikke enkelteksponeringer, der er så store, at et tab på disse vil kunne true sparekassens eksistens.

Opfølgning og styring

Den centrale kreditafdeling overvåger løbende udviklingen i eksponeringernes kreditbonitet. Der gennemføres en løbende og systematisk kontrol af hele sparekassens eksponeringsportefølje. For eksponeringer der udvikler sig negativt, udarbejder kreditafdelingen en særskilt handlingsplan. Dette sker i samarbejde med den kundeansvarlige. Vurderingen af, om der er OIK på et udlån eller en garanti, sker i kreditafdelingen, som endvidere foretager en beregning på størrelsen af en eventuel nedskrivning.

Svage eksponeringer

Individuelle nedskrivninger på kundeeksponeringer foretages, når det er sandsynligt ud fra objektive kriterier, at kunden ikke vil være i stand til helt eller delvist at tilbagebetale lån eller kreditter. I den interne risikostyring og rapportering arbejdes med en mere vidtgående definition af risiko end nedskrivningsbeløbene. For yderligere definition henvises til afsnittet "Solvens reservation".

Opfølgning over for svage eksponeringer og overførsel af eksponeringer til retslig inkasso foretages i kreditafdelingen. Det vurderes i hver enkelt sag, om sagsbehandlingen af en nødlidende eksponering skal ske i kreditafdelingen eller overføres til en af de advokater, der samarbejdes med på området. Sikkerheder i forbindelse med en nødlidende eksponering forsøges realiseret så tidligt i forløbet som muligt, for at sikre værdierne bedst muligt. Det er kun undtagelsesvist, at sparekassen indgår aftale om overtagelse af aktiver i forbindelse med nødlidende eksponeringer. Såfremt dette sker, forsøges aktiverne videresolgt hurtigst og bedst muligt.

Risikospredning

Branchemæssig fordeling af sparekassens udlåns- og garantiportefølje fremgår af oversigten nedenfor.

Udlån og garantiforpligtigelser til landbrug, fiskeri og skovbrug udgør den største enkeltstående branche. Sparekassens primære markedsområde er kendetegnet ved, at landbruget er et dominerende erhverv, hvorfor det også er naturligt, at sparekassens andel af udlån og garantiforpligtigelser til dette erhverv er væsentligt i den samlede balance.

Sparekassen er i forbindelse med sit medejerskab af realkreditinstituttet DLR Kredit A/S yderligere eksponeret over for branchen. Sparekassens ejerandel af DLR Kredit A/S udgør ultimo 2020 i alt 914,7 mio. kr., hertil kommer fire obligationsudstedelser (Seniorlån og Senior Secure Bonds) for i alt 118,3 mio. kr.

Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier efter nedskrivninger / hensættelser	2020		2019	
	Offentlige myndigheder	1,2 %	313.028	2,0 %
Landbrug, jagt og fiskeri	12,1 %	3.070.092	12,3 %	2.735.349
Industri og råstofudvinding	2,5 %	622.066	2,7 %	594.281
Energiforsyning	1,4 %	369.686	1,8 %	399.044
Bygge og anlægsvirksomhed	3,0 %	746.904	2,6 %	578.477
Handel	3,3 %	825.044	3,7 %	817.462
Transport, hoteller og restauranter	1,6 %	394.694	1,7 %	383.632
Information og kommunikation	0,2 %	45.863	0,2 %	53.754
Finansiering og forsikring	3,6 %	925.366	3,1 %	697.592
Fast Ejendom	9,7 %	2.445.749	10,5 %	2.354.613
Øvrige erhverv	3,9 %	996.919	4,3 %	954.477
Erhverv i alt	41,3 %	10.442.383	42,9 %	9.568.681
Private	57,5 %	14.540.110	55,1 %	12.303.789
I alt	100,0 %	25.295.521	100,0 %	22.323.350

Sparekassen har en strategi om, at have en ligelig fordeling mellem eksponeringer til erhvervs- og privatkunder. Idet der historisk set har været lavere tab på privatkunder end på erhvervs-kunder er det tilfredsstillende, at der de seneste år er blevet en overvægt af privatkunder.

I sparekassens kreditpolitik fremgår det, at kunderne som hovedregel skal stille sikkerheder i form af pantsætning af kundens aktiver til sparekassen. Ved kreditgivning til privatkunder er de vigtigste sikkerhedstyper: fast ejendom, biler og værdipapirer. Ved kreditgivning til erhvervs-kunder er de vigtigste sikkerhedstyper: driftsmidler, fast ejendom, kautioner, indeståender og værdipapirer samt omsætningsaktiver. Ved kreditgivning til erhvervs-kunder overvejer sparekassen tillige at etablere enten fordringspant eller virksomhedspant.

Store eksponeringer

Eksponeringer, opgjort i henhold til CRD IV-reglerne, som er større end 10 % af sparekassens kapitalgrundlag, og derved klassificeres som store eksponeringer, overvåges løbende. Ultimo 2020 har sparekassen ingen eksponeringer, som udgør mere end 10 % af kapitalgrundlaget.

Solvens reservation

Nedskrivningsreglerne i henhold til §§ 50 – 54 i bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter, hvoraf det fremgår, at der kun kan nedskrives, når der foreligger OIK, betyder, at ikke alle sparekassens kreditrisici afspejles i tab og nedskrivninger. Derfor foretager sparekassen en separat opgørelse af den interne risiko beregnet ud fra den enkelte eksponerings størrelse, værdien af eventuelt stillede sikkerheder, samt en forsigtig vurderet fremtidig betalingsevne.

Derudover laver sparekassen løbende en vurdering af øvrige svage eksponeringer, hvor der endnu ikke er OIK. Vurderingerne baseres på et forsigtighedsprincip.

Pengeinstitutter skal løbende opgøre deres individuelle solvensbehov. I det individuelle solvensbehov indgår kreditrisikoen som en betydelig faktor, hvorfor der løbende skal ske en opgørelse af risici på de største og svageste kundeeksponeringer.

Sparekassen Vendsyssel anvender 8+ metoden til opgørelse af det individuelle solvensbehov. I 8+ metoden skal der reserveres 8 % af de vægtede poster til individuelt solvensbehov. Hertil reserveres den udækkede og ikke-nedskrevne del af de eksponeringer, der er større end 2 % af kapitalgrundlaget efter fradrag, og som udviser OIK eller væsentlige svaghedstegn, uden der dog er indtruffet OIK. Herudover har sparekassen, qua den store eksponering mod landbrugssektoren, indregnet et samlet beløb på landbrugseksponeringer, der enkeltvis er mindre end 2 % af kapitalgrundlaget.

Af det samlede solvensbehov på i alt 2.150,9 mio. kr. udgør kreditrisici ud over 8 % af de risikovægtede poster i alt 259,5 mio. kr.

Den samlede korrektivkonto vedr. udlån, garantier og uudnyttede kreditfaciliteter udgør ultimo 2020 i alt 1.741,3 mio. kr. samt 191,4 mio. kr. der er bogført som dagsværdireguleringer på kreditfaciliteter, som er vurderet kreditforringet på overtagelsestidspunktet. Der er således afsat i alt 1.932,7 mio. kr. til afdækning af sparekassens kreditrisiko. På landbrugseksponeringer udgør den samlede korrektivkonto ultimo 2020 i alt 820,4 mio. kr., hvilket svarer til 21,1 % af de samlede udlån og garantier til segmentet.

Beløb i mio. kr. Branche	Udlån og garantier før nedskrivning/hensættelse	Stadie 1 nedskrivninger/hensættelser	Stadie 2 nedskrivninger/hensættelser	Stadie 3 nedskrivninger/hensættelser	Nedskrivning og hensættelser i % af udlån og garantier
Offentlige myndigheder	313,3	0,3	0,0	0,0	0,1
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	3.890,5	4,8	34,0	781,6	21,1
Industri og råstofudvinding	655,0	2,5	3,0	27,4	5,0
Energiforsyning	400,1	0,4	4,0	26,1	7,6
Bygge og anlæg	779,8	3,0	4,9	25,0	4,2
Handel	917,3	2,9	23,8	65,6	10,1
Transport, hoteller og restauranter	432,4	1,3	22,5	13,8	8,7
Information og kommunikation	47,3	0,2	0,6	0,6	3,0
Finansiering og forsikring	976,4	2,8	2,9	32,4	3,9
Fast ejendom	2.589,2	7,2	28,8	107,5	5,5
Øvrige erhverv	1.050,1	2,5	4,5	46,2	5,1
Erhverv i alt	11.738,1	27,6	129,0	1.126,2	10,9
Private	14.996,0	35,3	19,7	401,0	3,0
I alt	27.047,4	63,2	148,7	1.527,2	6,4

Individuelle nedskrivninger

Som følge af erhvervsstrukturen i det markedsområde, hvori sparekassen opererer, har sparekassen betydelige udlån og garantier til landbruget. Disse eksponeringer udgør i alt 3.890,5 mio. kr., svarende til 14,4 % af de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser. De samlede eksponeringer ultimo 2019 udgjorde 3.657,0 mio. kr., svarende til 15,1 % af de samlede udlån og garantier før nedskrivninger og hensættelser.

I forbindelse med den årlige gennemgang af eksponeringer er der, i henhold til regnskabsreglerne, foretaget en vurdering af nedskrivningsbehovet for de eksponeringer, der udviser objektiv indikation for kreditforringelse (OIK).

Udlån til landbrug fordelt på

produktionsgrene (Før nedskrivninger / hensættelser):	% af udlån til landbrug	% af udlån i alt
Mælkeproduktion	36,6%	5,3%
Griseproduktion	20,3%	2,9%
Fjerkræproduktion	3,3%	0,5%
Peldsyraavl	9,2%	1,3%
Planteavl	18,7%	2,7%
Fiskeri	2,3%	0,3%
Øvrige (bl.a. fritidsbrug)	9,6%	1,4%
	100,0%	14,4%

I vurdering af de enkelte landbrugs boniteter har sparekassen som udgangspunkt anvendt Finanstilsynets oplyste jordpriser, som f.eks. i Vendsyssel er tkr. 145/ha. Der er dog enkelte tilfælde, hvor sparekassen har vurderet jordpriserne højere eller lavere, når dette er dokumenteret ud fra konkrete handler. Der er anvendt tilsvarende værdier af jordbesiddelser ved indregning af eksponeringer med OIK eller væsentlige svaghedstegn i sparekassens individuelle solvensbehov.

For "Mælkeproducenter" har perioden fra 2017 til 2020 været kendetegnet ved meget stabile afregningspriser, hvilket også forventes at fortsætte i 2021.

For "Griseproducenter" har store dele af 2019 og første halvdel af 2020 været kendetegnende ved meget høje noteringspriser, men i efteråret 2020 er priserne faldet tilbage til et mere normalt niveau igen. Faldet i priserne skyldes primært fund af vildsvin i Tyskland, som var smittet med afrikansk svinepest. Fundet her gjort det sværere for griseproducenterne i Europa at eksportere til de traditionelt store aftage i f.eks. Kina. For 2021 forventes svagt stigende noteringspriser, dog først i 2. halvår.

For "Planteavlerne" blev 2020 et år med stigende udbytter i marken og stabile priser på trods af stigende mængder. I starten af 2021 er priserne på hvede steget, og der forventes igen i 2021 tilfredsstillende resultater. Planteavl er dog naturligt meget påvirket af vejret, hvorfor der ses store udsving i såvel udbytter som priser fra år til år.

Minkbranchen har de senere år måtte notere salgpriser, som har været lavere end produktionspriserne. Det har generelt givet flere år med store underskud. I starten af 4. kvartal 2020 blev det forbudt at have minkproduktion i Danmark. Alle mink er således blevet aflivet, og kun meget få havde mulighed for at pelse til senere auktioner. Forbuddet er gældende til og med 2021, men realistisk set bliver det meget vanskeligt at genskabe minkproduktionen i Danmark, da der ingen avlsdyr er tilbage. Forbuddet er indført med baggrund i Corona-pandemien. I januar 2021 er der opnået politisk enighed omkring kompensation og erstatning til minkproducenterne for tab af fremtidig indtjening og værditab af produktionsbygninger målrettet minkproduktionen. Med aftalen forventes mange af minkproducenterne at kunne forlade erhvervet uden væsentlige økonomiske tab.

Indtjeningskrisen i landbruget har stået på i adskillige år, men de senest 2-3 år er den klart aftaget, og der realiseres generelt igen tilfredsstillende indtjening i landbrugsbranchen. En del landmænd er dog fortsat udfordret på egenkapitalen, da de kan have købt jord markant dyrere end f.eks. tkr. 145/HA, som er myndighedernes norm for HA-priser i sparekassens primære landbrugsområde.

Den samlede korrektivkonto til branchen for landbrug, fiskeri, jagt og skovbrug udgør 820,4 mio. kr. ultimo 2020 mod 921,6 mio. kr. ultimo 2019. Der er i løbet af 2019 og 2020 realiseret en del tab på landbrugskunder, som har valgt at stoppe produktionen og/eller har solgt deres bedrift pga. økonomiske problemer. De herved for sparekassen realiserede tab har været hensat på korrektivkontoen.

På privatkunder er der foretaget individuelle nedskrivninger, hvis kunden har misligholdt forpligtelser, eller der er markant negativ formue og et utilstrækkeligt rådighedsbeløb til at kunne afvikle denne negative formue over en rimelig periode. Der er indregnet en aktuel vurdering af værdien af de stillede sikkerheder i nedskrivningsberegningen.

COVID-19

I marts 2020 brød COVID-19-pandemien for alvor ud i Europa og dermed også i Danmark. Det blev starten på et, for alle, meget anderledes år. Der vil næppe være nogen, som ikke er påvirket af de generelle nedlukninger af samfundet, som myndighederne besluttede at gennemføre i et forsøg på at begrænse smittespredningen. Samtidig med nedlukningerne har

myndighederne indført en lang række kompensationsordninger, som forventes at afbøde den økonomiske effekt af nedlukningen. Kompensationsordningerne er givet til erhvervslivet, men målet er også lønmodtageren, som på grund af lønkompensationsordninger ikke er blevet afskediget, men fortsat har modtaget løn. Kompensationsordningerne består ud over direkte økonomisk hjælp også af aftale om udskudte betalinger til de offentlige myndigheder. De udskudte betalinger er bl.a. af moms og A-skatter.

Effekten af kompensationsordningerne har i første omgang været, at de berørte kunder har et lavere aktivitetsniveau, og sammenholdt med de udskudte betalinger til det offentlige har disse kunder trukket mindre på deres kreditfaciliteter. Det er kun ganske få kunder, som på nuværende tidspunkt har fået så store økonomiske problemer, at de har måtte lukke virksomheden.

For sparekassen betyder det, at vi har set et faldende udlån til de mest berørte brancher, og kun i meget få og begrænsede tilfælde realiseret tab på udlån til disse. Sparekassen er i øvrigt kun i meget begrænset omfang involveret i kreditgivning til de største og mest berørte brancher som f.eks. flyindustrien samt forlystelses- og rejsebranchen.

Sparekassen har ikke observeret en generelt stigende arbejdsløshed blandt vores kunder, og generelt har lønmodtagere været dygtige til at omstille sig til andre erhverv og job. En del virksomheder har modsat ovennævnte brancher noteret en stigende aktivitet og efterspørgsel, og der er også en del virksomheder, som har formået at omstille sine aktiviteter fra de ramte aktiviteter til nye og mere efterspurgte aktiviteter.

Når COVID-19-pandemiens tryk lettes, og myndighederne forventeligt stopper kompensationsordningerne, er der en risiko for, at nogle virksomheder får så stort et likviditetsbehov og har haft så store underskudsgivende aktiviteter, at de ikke på længere sigt viser sig økonomisk bæredygtige.

Sparekassen har derfor specifikt vurderet på risikoen for kommende tab afledt af ovennævnte og har i 2020 foretaget betydelige nedskrivninger og hensættelser til kommende tab på de mest ramte brancher.

Rentenulstillede udlån

Rentenulstillede udlån er ultimo 2020 indregnet i balancen med i alt 228,4 mio. kr. Ultimo 2019 udgjorde beløbet 420,6 mio. kr. Der nedskrives på alle eksponeringer, som er helt eller delvist rentenulstillede. Nedskrivningerne på rentenulstillede udlån udgør 511,3 mio. kr. Ikke i alle tilfælde er alle sikkerheder realiserede, og det vurderes, at eksponeringerne er tilstrækkeligt nedskrevet.

Tabsudvikling

I 2020 har sparekassen konstateret tab på 464,6 mio. kr. Af de samlede tab var der nedskrevet eller hensat i alt 453,2 mio. kr., hvoraf 97,6 mio. kr. er overtagne nedskrivninger på udlån (dagsværdireguleringer), som stammer fra overtagelsen af tidligere Østjysk Bank A/S.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforshold. I sparekassens markedsrisiko indgår rente-, kreditspænds-, aktie- og valutarisiko.

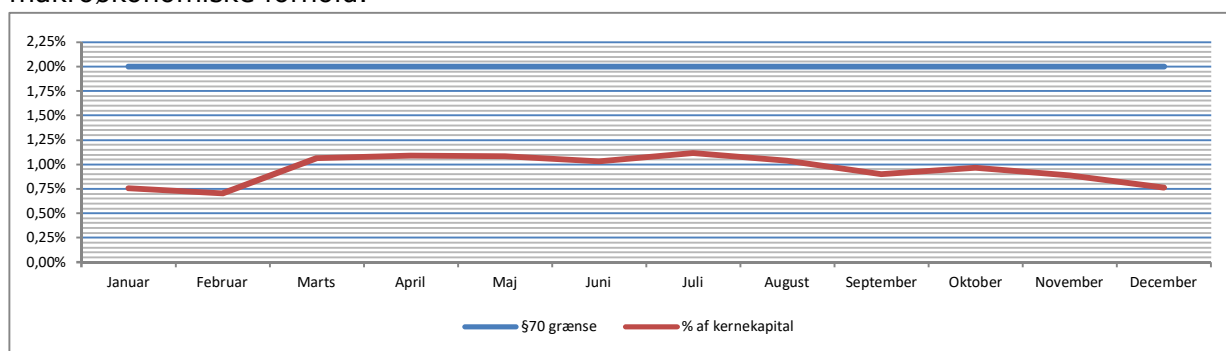
Bestyrelsen fastlægger de overordnede politiske rammer og principper for risikostyringen. Sparekassens grundlæggende politik vedrørende markedsrisiko er, at sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed.

Sparekassen Vendsyssel har for hver risikotype inden for markedsrisikoen fastsat konkrete rammer, og det indgår således i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og balanceret forhold mellem risici og afkast. Sparekassens samlede markedsrisiko styres på baggrund af instruks fra bestyrelsen til direktionen. Både direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om sparekassens markedsrisici.

Renterisiko

Renterisikoen stammer fra obligationsbeholdningen, primært danske obligationer, fastforrentet funding samt fastforrentede ind- og udlån.

Sparekassens samlede renterisiko udgør 56,6 mio. kr., svarende til 1,2 % af kernekapitalen. Risikoen opgøres som tabet ved stigning i renteniveauet på 1 %-point. Sparekassens renterisiko vurderes løbende ud fra forventningerne til den konjunkturmæssige situation og de makroøkonomiske forhold.

Renterisiko indenfor handelsbeholdningen i % af kernekapitalen (2020)

Gennemsnittet af den samlede renterisiko opgjort pr. måneds ultimo er i 2020 opgjort til 0,8 % af kernekapitalen efter fradrag. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen opgjort pr. månedslultimo har i 2020 udgjort mellem 0,45 % og 0,62 % af den aktuelle periodes kernekapital.

Kreditspændrisiko

Kreditspændrisiko er risikoen for, at kreditspændene på positioner i sparekassens beholdning ændrer sig til ugunst for sparekassen.

Kreditspændrisikoen måles med nøgletallet OAS RISK, der er et udtryk for kursændring pr. 100 kr. nominelt ved en kreditspændsændring på 1 %.

Med udgangspunkt i de kreditspændsudvidelser, som Finanstilsynet anbefaler i deres vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter, er sparekas-

sens kreditspændsrisiko opgjort til 56,1 mio. kr. Dette svarer til 1,2 % af kernekapitalen, hvilket er uændret i forhold til ultimo 2019.

Ejendomsrisiko (indirekte renterisiko)

Sparekassens ejendomsportefølje består af både domicil- og investeringsejendomme, samt overtagne ejendomme (aktiver i midlertidig besiddelse). Sparekassen beskæftiger sig ikke med ejendomshandel som et led i den daglige drift. Investeringsejendommene i porteføljen er anskaffet til udlejningsformål. Ejendomsrisiko er risikoen for, at der bliver prisfald på fast ejendom. Ejendomsrisikoen kan betragtes som en indirekte renterisiko, idet ejendomsmarkedet bl.a. er følsomt overfor ændringer i renteniveauet. Hele koncernens ejendomsportefølje bliver minimum 1 gang årligt gennemgået med henblik på korrekt værdiansættelse. Der laves en afkastberegning på hver enkelt ejendom. Det tilstræbes at alle domicil- og investeringsejendomme vurderes af en ekstern uafhængig part hvert 7. år.

Aktierisiko

En del af sparekassens aktiver består af aktier, som generelt vurderes at have større risici end obligationer. Det er dog sparekassens strategi, at investeringer i værdipapirer primært sker med baggrund i likviditetsstyringen og ikke som spekulation. Sparekassens aktiebesiddelser er således primært af strategisk karakter, hvorfor disse ikke handles aktivt.

Handelsbeholdningen, som omfatter børsnoterede aktier og investeringsforeningsbeviser, udgør til tider et mindre beløb, og udgør pr. ultimo 2020 tkr. 1.

Aktier, som anses for at være uden for handelsbeholdningen og af strategisk karakter, udgør samlet 1.505,7 mio. kr. Heraf udgør unoterede aktier (primært ejerandele i sektorselskaber) 1.351,4 mio. kr. De største besiddelser i sektorrelaterede aktier er DLR Kredit A/S (914,7 mio. kr.) og PRAS A/S (87,5 mio. kr.). Børsnoterede aktier uden for handelsbeholdningen udgør 154,3 mio. kr.

Af ovennævnte beløb udgør andelen af aktier, der er udstedt af lokale virksomheder, 26,1 mio. kr.

Valutarisiko

Sparekassen ønsker ikke at påtage sig større risici i valutamarkedet for egen regning. Den samlede valutaposition (valutaindikator 1) udgør 12,0 mio. kr., svarende til 0,3 % af kernekapitalen. Valutarisikoen består primært af positioner i EUR, SEK, GBP, USD og NOK. Alle væsentlige valutapositioner afdækkes løbende for at eliminere sparekassens samlede valutarisiko. Afdækningen sker via køb og salg af valuta på termin.

Likviditetsrisiko

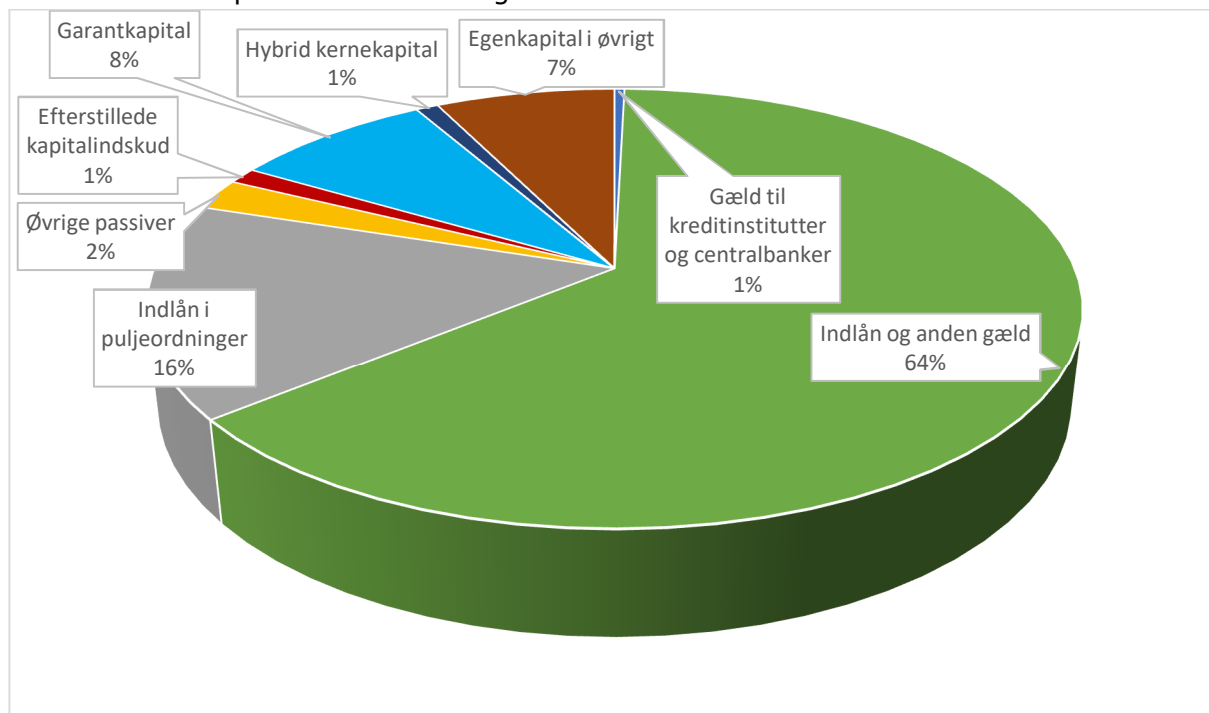
Sparekassens finansiering sker via indlån, garantkapital fra kunder, sparekassens øvrige egenkapital og kun i beskedent omfang via interbankmarkedet.

Det er sparekassens strategiske målsætning, at udlån til kunder skal kunne finansieres via kunders indlån og garantkapital. Denne målsætning er opfyldt.

Kapitalfremskaffelse på interbankmarkedet foretages via optagelse af traditionelle lån i andre kreditinstitutter, udstedelse af obligationer og via efterstillet kapital. Sparekassens likvide beredskab styres ved opretholdelse af tilstrækkelige likvide midler, likvide værdipapirer og tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det likvide beredskab fastlægges med henblik på at sikre et stabilt og tilstrækkeligt likviditetsniveau, således sparekassen til enhver tid rettidigt kan honorere de betalingsforpligtelser, som aktivitetsniveauet medfører.

Direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering om likviditetssituationen.

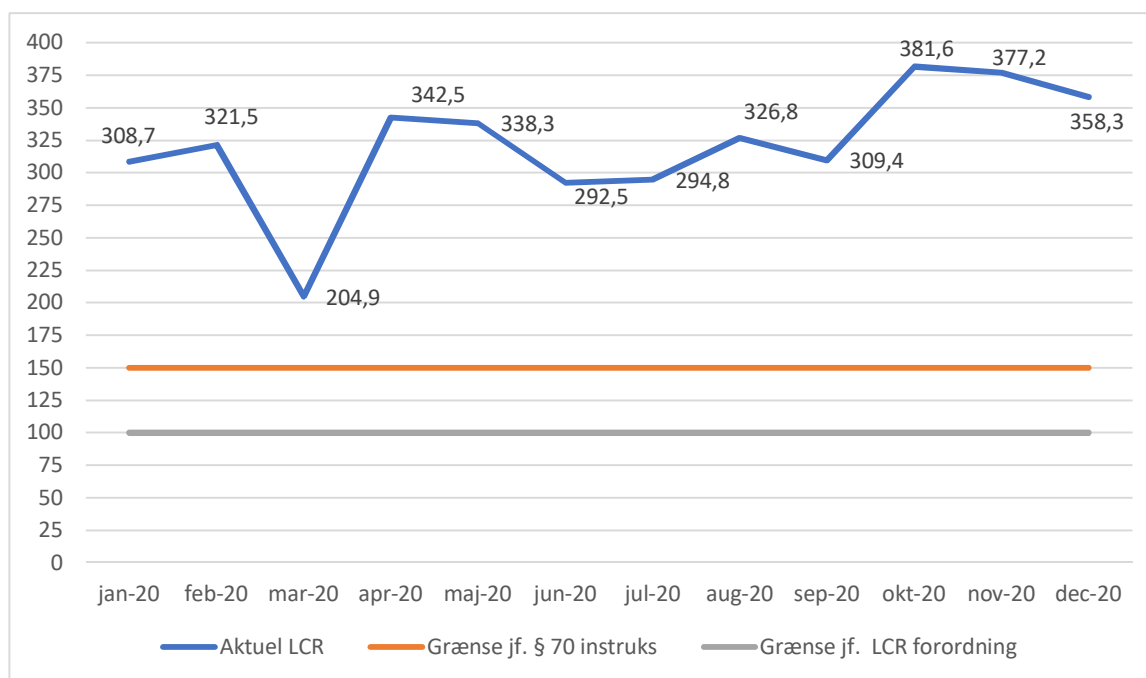
Ultimo 2020 er sparekassens funding sammensat således:

LCR

Det er sparekassens politik, at den beregnede LCR skal være 50 % højere end lovkravet, hvilket vil sige minimum $(100 \% \times 150 \%) = 150 \%$. Den beregnede LCR er ultimo 2020 opgjort til 358,5 %. Sparekassens beholdning af meget likvide aktiver er 7.007,3 mio. kr., og den forventede udgående netto pengestrøm i et finansielt stress-scenarie er 1.954,5 mio. kr. Forholdet mellem disse to tal giver den beregnede LCR. Sparekassen er således særdeles likvid.

LCR nøgletallet opgøres på daglig basis i relation til overholdelse af bestyrelsens instruks til direktionen på området. Bestyrelsen bliver månedligt orienteret om det faktiske LCR nøgletal pr. måneds ultimo med en tilhørende stresstestet udgave af nøgletallet. LCR opgjort pr. måneds ultimo i 2020 i forhold til lovkravet og sparekassens interne krav fremgår af figuren nedenfor.

De enkelte elementer i LCR beregningen er opgjort således:

LCR opgørelser 2020 (beløb i mio. kr.)	Gennemsnit 1. kvartal	Gennemsnit 2. kvartal	Gennemsnit 3. kvartal	Gennemsnit 4. kvartal	Gennemsnit 2020
Likviditetsbuffer	3.764	4.922	5.290	7.266	5.311
Udgående Nettopengestrømme	1.877	1.529	1.706	1.951	1.634
LCR (%)	278 %	324 %	310 %	373 %	321 %

Ultimo 2020 udgør de 10 største indlån samlet set 1,8 % af det samlede indlån ekskl. puljer. Sparekassens likviditet er således ikke baseret på enkelte store indlån.

Operationelle risici

Den operationelle risiko er den risiko, der er forbundet med at drive pengeinstitut. Et økonomisk tab som følge af operationelle risici vil typisk kunne placeres i en af følgende kategorier:

- Menneskelige eller systemmæssige fejl.
- Utilstrækkelige eller fejlagtige interne procedurer og processer.
- Eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Årsagen til tabet kan f.eks. være fejlagtig eller manglende overholdelse af forretnings- og/eller arbejdsprocedurer, fejl eller nedbrud i teknisk udstyr eller software, kriminelle handlinger, brand og lign. Hvidvask og terrorfinansiering (AML) har de seneste år fået meget omtale i medierne. Dette har medført et dårligt omdømme for de omtalte institutter, hvilket har medført at nogle kunder har skiftet til et andet institut. Ud over den potentielle risiko for mistet indtjening er der også risiko for store bøder fra myndighederne såfremt AML kravene ikke opfyldes i tilfredsstillende grad.

Tab som følge af operationelle risici vil derfor typisk være enkeltstående tilfælde, idet der vil blive analyseret på begivenheden og iværksat foranstaltninger til imødegåelse af fremtidige tilfælde. Eksempelvis analyse af forretningsgange og arbejdsbeskrivelser i tilfælde af en fejlekspedition som medfører økonomisk tab.

Der er udarbejdet forretningsgange, IT sikkerhedsprocedurer mv. i sparekassen. Disse udvikles og forbedres løbende for at sikre sparekassen bedst muligt mod tab pga. operationelle risici. Finanstilsynet aflægger en rapport efter hvert ordinære tilsyn om eventuelle mangler i organisationen, forretningsgange mv. Eventuelle fejl/mangler udbedres i sparekassen umiddelbart herefter. Foreningen af Lokale Pengeinstitutter udsender jævnligt forslag til implementering af lovkrav i organisationen mv. Disse forslag sammenholdes med egne løsninger med henblik på endelig implementering af den mest optimale løsning.

Operationelle risici omfatter også IKT risici. IKT er en forkortelse for informations- og kommunikationsteknologi. Risikoen omfatter sparekassens håndtering af informationer, herunder kommunikation og deling af data. IKT risikovurderingen skal omfatte alle IT-systemer og -tjenester samt alle funktioner, der indgår i et informationssystem. Dette omhandler også håndtering af ikke-elektroniske data.

Rapportering

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering, herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesmæssige risikorammer.

Rapporteringen til direktionen og bestyrelsen foretages efter faste retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle væsentlige risikoområder.

Desuden rapporteres der til direktion og bestyrelse vedr. de forskellige risikoområder, alt afhængig af den underliggende volatilitet og sparekassens eksponering indenfor det enkelte område. Der rapporteres dagligt til direktionen vedr. likviditeten på moderselskabsniveau, idet der er store udsving fra dag til dag. Direktionen orienteres endvidere dagligt om den aktuelle balancesammensætning, for at kunne planlægge kapitalfremskaffelse mv. ud fra de kendte fremtidige ændringer til balancesammensætningen.

I henhold til instruksen fra sparekassens bestyrelse til direktionen rapporteres der månedligt til bestyrelse om nøgletal for renterisiko, valutarisiko, aktierisiko, kapital og LCR. Endvidere orienteres bestyrelsen månedligt om overtræk større end DKK 300.000.

Kapitalgrundlag

For en afstemning mellem den regnskabsmæssige egenkapital og kapitalgrundlaget i henhold til kapitaldækningsreglerne henvises til note 26 på side 72 i årsrapport 2020. Der henvises til årsrapportens side 35+36 for en specifikation af egenkapitalen pr. 31. december 2020. Af den samlede egenkapital udgør garantkapitalen 2.584,4 mio. kr. Bestemmelserne vedr. garantkapitalen er beskrevet i sparekassens vedtægter, der kan ses på sparekassens hjemmeside www.sparv.dk. For en beskrivelse af de efterstillede kapitalindskud henvises til note 25 på side 71 i årsrapport 2020.

Kapitalgrundlag i forhold til kapitalkrav

I henhold til lovgivningen skal kapitalen minimum udgøre 8 % af de risikovægtede eksponeringer (det hårde krav) før evt. tillæg jf. beregningen af det individuelle solvensbehov. Det hårde krav på 8 % indeholder endvidere minimumskrav til den egentlige kernekapital (CET 1) på 4,5 % og kernekapitalen i alt på 6,0 %. Nedenstående tabel viser sparekassens faktiske kapitalforhold pr. ultimo 2020 sammenlignet med ovenstående hårde krav.

Med IFRS 9 overgangsordningerne (dynamiske)						
Beløb i tkr.	Overskydende		Overskydende			
	Realiseret %	Lovkrav i %	Kapital i %	Realiseret	Lovkrav	Kapital
Egentlig kernekapital	19,6 %	4,5 %	15,1 %	4.251.831	976.376	3.275.455
Kernekapital	20,9 %	6,0 %	14,9 %	4.538.459	1.301.834	3.236.625
Uden IFRS 9 overgangsordningen						
Beløb i tkr.	Overskydende		Overskydende			
	Realiseret %	Lovkrav i %	Kapital i %	Realiseret	Lovkrav	Kapital
Egentlig kernekapital	19,2 %	4,5 %	14,7 %	4.147.849	971.697	3.176.152
Kernekapital	20,5 %	6,0 %	14,5 %	4.434.477	1.295.595	3.138.882

Kapitalprocenten og NEP-kapitalprocenterne er ultimo 2020 beregnet til hhv. 22,6 % og 23,5 %.

Kapitalinstrumenter

Sparekassen har ultimo 2020 i alt 3 efterstillede kapitalindskud, der er udstedt i 2016, 2018 og 2020. Udstedelserne, der er på hhv. 375 mio. kr. (supplerende kapital), 200 mio. kr. (hybrid kernekapital) og 90 mio. kr. (hybrid kernekapital) overholder kravene i henhold til CRD IV, og kan indregnes fuldt ud i kapitalgrundlaget. For yderligere informationer om den efterstillede kapital henvises til Årsrapport 2020, note 25.

Ikke foranstillet senior gæld (Senior Non Preferred)

Sparekassen har i 2020 udstedet for nominelt 150 mio. kr. SNP obligationer til delvis opfyldelse af NEP-tillægget. Endvidere er der i forbindelse med fusionen med Salling Bank i efteråret 2020 overtaget 2 udstedelser på hhv. 30 mio. kr. og 12,5 mio. kr. som også kan anvendes til opfyldelse af NEP-tillægget. Se note 23 i Årsrapporten 2020 for yderligere informationer om disse udstedelser.

Kapitalkrav

Den interne proces

I henhold til lovgivningen fastsætter bestyrelsen og direktionen sparekassens internt opgjorte solvensbehov. Direktionen og bestyrelsen har kvartalsvise drøftelser omkring fastsættelse af solvensbehovet. Drøftelsen tager udgangspunkt i et notat udfærdiget af de ansvarlige for økonomi- og kreditfunktionerne. Notatet indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder forslag til valg af stressvariabler, stressniveauer og eventuelle risikoområder. Direktionen udfærdiger herefter i samarbejde med økonomi- og kreditcheferne det endelige

oplæg til drøftelse på bestyrelsesmødet. På baggrund af denne drøftelse træffer direktionen og bestyrelsen herefter i fællesskab afgørelsen om fastsættelse af det individuelle solvensbehov og nødvendige kapitalgrundlag i henhold til § 124, stk. 1 og 4.

Metode

Sparekassens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger sparekassens ICAAP.

I ICAAP'en identificeres de risici, som sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres, f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endeligt vurderes hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres i henhold til kreditreservationsmodellen (8+ modellen), der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgetter.

Finanstilsynet har udstedt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udarbejdet en solvensbehovsmodel. Både Finanstilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel bygger på 8+ modellen, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 % af den samlede risikoeksponering (søjle I kravet) med tillæg for risici og forhold, der ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen. I Finanstilsynets vejledning opstilles der endvidere benchmarks for, hvornår Finanstilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Det er ledelsens vurdering, at opgørelsen af det nødvendige solvensbehov er tilstrækkelig til at dække sparekassens risici, når der tages udgangspunkt i førnævnte skabelon og vejledning.

Solvensmæssig målsætning og internt opgjort solvensbehov

Det hårdeste kapitalkrav relaterer sig til den overskydende egentlige kernekapital (CET 1) efter opfyldelse af søjle II-tillæg, NEP-tillæg og bufferkrav. Her har sparekassen en overdækning på 9,2 % point, svarende til 2.004,4 mio. kr.

Sparekassens kapitalmål er til enhver tid at have minimum 1 %-point mere, end en hård treårig stresstest viser, er nødvendigt. I denne stresstest tages der højde for indfasning af NEP-tillægget frem til og med 2023. I ledelsesberegningen i sparekassens Årsrapport 2020 er kapitalmål mv. beskrevet yderligere.

Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m.

Det nødvendige kapitalgrundlag og opgjorte solvensbehov pr. 31. december 2020 er beregnet med udgangspunkt i nedenstående model:

Individuelt solvensbehov pr. 31.12.2020	1.000 kr.	%
Den samlede risikoeksponering	21.697.239	
1) Søjle I kravet (8 % af den samlede risikoeksponering)	1.735.779	8,00
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0,00
+ 3) Udlånsvækst (Kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0,00
+ 4) Kreditrisici:		
4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	97.327	0,45
4b) Øvrige kreditrisici, herunder landbrug og kommende NPE fradrag	90.426	0,42
4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	25.340	0,12
4d) Koncentrationsrisiko på brancher	46.389	0,21
+ 5) Markedsrisici:		
5a) Renterisici + kreditspændrisici	105.598	0,49
5b) Aktierisici	0	0,00
5c) Valutarisici	0	0,00
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)	0	0,00
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)	50.000	0,23
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)	0	0,00
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter	0	0,00
+ 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0,00
Kapitalbehov / Solvensbehov i alt	2.150.859	9,91
- Heraf til kreditrisici (4)	259.482	1,20
- Heraf til markedsrisici (5)	105.598	0,49
- Heraf til operationelle risici (7)	50.000	0,23
- Heraf til øvrige risici (2+3+6+8+9)	0	0,00
- Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+10)	1.735.779	8,00
Den samlede risikoeksponering	21.697.239	
NEP-Kapitalgrundlag / NEP-Kapitalprocent	5.104.357	23,53
Kapitaloverdækning (før bufferkrav, NEP-tillæg mv.)	2.953.498	13,62

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at ledelsen skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelsen og direktionen vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i Sparekassen Vendsyssel en del af den generelle fastlæggelse af den interne kapital (solvensbehovet).

Ledelsen vurderer derfor minimum hvert år, hvordan vækstforventningerne påvirker opgørelsen af solvensbehovet. Konkret vil det i modellen betyde, at ledelsen skal skønne over den fremtidige vækstprocent, vækstens gennemsnitlige solvensvægt og indtjeningsmarginal efter skat. Vækstforventningernes beregnede kapitalbelastning vil i modellen slå direkte igennem på solvensbehovet i form af et tillæg. Dog ses der bort fra solvensbelastningen i de tilfælde, hvor der allerede er taget initiativ til en kapitaludvidelse, der vil kunne absorbere udlånsvæksten.

Kommentering af sparekassens solvensbehov

Afsnittet "Beskrivelse af solvensbehovsmodel m.m." i denne rapport viser samtlige punkter, der tages stilling til i forbindelse med opgørelse af kapitalbehovet. Såfremt et punkt ikke er nævnt i nedenstående gennemgang, er det udtryk for, at der ikke er fundet behov for kapitalreservation til netop dette punkt og at yderligere uddybning af årsagen hertil ikke er relevant.

Søjle I kravet

De samlede risikoeksponeringer for sparekassen kan pr. 31.12.2020 specificeres således:

Eksponeringstype	Beløb i 1.000 kr.
Kredit- og modpartsrisiko	18.813.901
Positions-, valuta- og råvarerisici (markedsrisiko)	895.934
Operationelle risici	1.985.008
Kreditværdijustering (CVA tillæg)	2.396
Samlet risikoeksponering	21.697.239

Indtjening

Sparekassen har de seneste 5 år i gennemsnit realiseret en indtjening fra den primære drift på 485,6 mio. kr. Den primære drift defineres som nettorent- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter – udgifter til personale og administration – af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver. Oversigten fremgår af ledelsesberetningen i sparekassens årsrapport. Sparekassen forventer i 2021 et resultat af den primære drift på 500 – 525 mio. kr.

Det vurderes, at den forventede primære indtjening er tilstrækkelig til at imødegå den umiddelbare risiko på porteføljen af udlån og garantier. Der afsættes derfor ikke yderlige kapital til dækning heraf.

Udlånsvækst

Sparekassen fusionerede pr. 28. oktober 2020 med tidl. Salling Bank A/S. Sparekassen overtog alle aktiver, passiver, rettigheder og forpligtelser. De overtagne aktiviteter fra Salling Bank A/S indregnes i regnskabet som alm. vækst. Udlånsvæksten i 2020 var derfor 9,7 %, men der var også kapital med i fusionen til at dække de risikovægtede eksponeringer. Udviklingen i det samlede udlån i 2020 excl. fusionen med Salling Bank udviser et mindre fald.

I henhold til sparekassens forretningsmodel prioriteres nyudlån til privatkunder i hele Danmark, dog primært i områder hvor Sparekassen Vendsyssel er repræsenteret med en afdeling. Udlån til erhvervs- og landbrugskunder fordrer, at virksomheden er hjemmehørende i sparekassens primære markedsområde.

Det fremgår af sparekassens kreditpolitik, at udlånsvæksten (ekskl. eventuelle opkøb) i gennemsnit over 3 år ikke må udgøre mere end 5 %.

Ifølge sparekassens budget for 2021 forventes den regnskabsmæssige værdi af udlån og garantier ultimo 2021 at være på niveau med ultimo 2020.

Det vurderes ikke nødvendigt at indregne et solvensbehov til udlånsvækst i opgørelsen af det individuelle solvensbehov.

Kreditrisici

I 8+ metoden skal der reserveres 8 % af de samlede eksponeringer til det individuelle solvensbehov. Hertil reserveres den udækkede og ikke-nedskrevne del af de eksponeringer, som er større end 2 % af kapitalgrundlaget efter fradrag og som udviser OIK, eller har væsentlige svaghedstegn, uden der dog er indtruffet OIK. Herudover har sparekassen, qua den store eksponering mod landbrugssektoren, indregnet et samlet beløb på landbrugseksponeringer, der enkeltvis er mellem 1 % og 2 % af kapitalgrundlaget. I 2019 blev reglerne om fradrag i CET1 kapitalen på baggrund af NPE (Non Performing Exposures) vedtaget. I reglerne er der en indfasningsperiode som medfører at de første fradrag i kapitalen bliver aktuelle i april 2021. De forventede fradrag i kapitalgrundlaget i de kommende 12 måneder jf. sparekassens beregninger indregnes derfor i solvensbehovet jf. Finanstilsynets vejledning.

Solvensbehovet vedr. kreditrisici udgør ultimo 2020 i alt 259,5 mio. kr., hvoraf tillægget vedr. store kunder (større end 2 % af kapitalgrundlaget) udgør 97,3 mio. kr. og tilsvarende tillæg vedr. landbrugs-eksponeringer mellem 1 % og 2 % af kapitalgrundlaget udgør 55,4 mio. kr. Det beregnede NPE-fradrag udgør 35,0 mio. kr.

Såfremt der er en kreditrisikokoncentration, dvs. de 20 største eksponeringer overstiger 4 % af den samlede eksponeringsmasse, skal der ske et tillæg til det individuelle solvensbehov. Ifølge modellen giver dette et tillæg på 25,3 mio. kr.

Såfremt en eller flere brancher hver især udgør mere end 20 % de samlede eksponeringer, udregnet efter Herfindahl Hirschman Indeks beregningen, skal der ske tillæg til det individuelle solvensbehov. Dette gælder ligeledes for eksponeringer mod "Øvrige erhverv". Pga. sparekassens forholdsvis store koncentration indenfor landbrug medfører dette et tillæg i solvensbehovet på 46,4 mio. kr.

Markedsrisici

Opgørelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag til dækning af markedsrisici skal dække risikoen for tab, som følge af at dagsværdien af de finansielle aktiver og – passiver ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Sparekassens markedsrisici er, og har altid været, meget beskedne.

Ifølge 8+ modellen skal sparekassens særlige risici på dette område vurderes i forhold til de maksimale risici, som bestyrelsen har givet direktionen indenfor området.

Med baggrund i direktionens beføjelse til at tage renterisici udenfor handelsbeholdningen, skal der ifølge modellen indregnes et kapitalbehov hertil på 49,5 mio. kr. Hertil kommer tillæg for kreditspændsrisiko (OAS) på 56,1 mio. kr. Der er efter sparekassens vurdering ikke behov for tillæg til solvensbehovet på grund af renterisiko på nettoindtjeningen. Det samlede tillæg til solvensbehovet vedr. rente- og kreditspændsrisiko udgør i alt 105,6 mio. kr.

Likviditetsrisici

I henhold til Finanstilsynets vejledning til opgørelse af solvensbehovet, skal der ske indregning af kapital til dækning af likviditetsrisici såfremt der er et stort indlånsunderskud. Idet

sparekassen har indlånsoverskud og ikke er afhængig af hverken store indlån eller indlån fra professionelle modparter, indregnes der ikke et tillæg til solvensbehovet vedr. likviditetsrisici.

Operationelle risici

Ved operationel risiko forstås risikoen for økonomiske tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retlige risici. Ifølge "Bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov" og Finanstilsynets vejledning, skal sparekassen foretage en kvalitativ vurdering af sparekassens kontrolmiljø. Kontrolmiljøet er en samlet betegnelse for de ressourcer, sparekassen anvender til at minimere de risici, der er ved at udøve finansiell virksomhed. Det vil blandt andet sige en vurdering af omfanget af interne forretningsgange, graden af funktionsadskillelse, og om der er de nødvendige styrings- og kontrolværktøjer på alle relevante forretningsområder.

For vurdering af sparekassens operationelle risici har ledelsen bl.a. vurderet følgende forhold:

- a) Om eventuelt manglende funktionsadskillelse mellem udførelse af opgaver (f.eks. handel, bogføring, afvikling af værdipapirhandler) og kontrol af samme kan medføre risiko for tab.
- b) Risikoen for it-nedbrud samt konsekvensen af et sådant nedbrud, herunder konsekvensen af, at outsourcete it-funktioner heller ikke kan udføres.
- c) Komplexiteten af sparekassens systemer og forretninger. Sparekassen skal herunder tage højde for nye forretningsområder og konsekvenserne heraf.
- d) Personalets kompetencer og erfaring. Er der eksempelvis stor udskiftning i personalet, må det alt andet lige forventes at øge risikoen for fejl, der kan føre til økonomiske tab for sparekassen.
- e) Performancebaserede kompensationsystemer kan udgøre en risiko for, at personalet foretager handlinger, som påfører banken en højere risiko end bankens fastsatte limits på eksempelvis markedsområdet, hvilket øger risikoen for tab samt størrelsen heraf.
- f) Utilstrækkelige eller manglende forretningsgange på centrale områder.
- g) Omfanget af manuelle rutiner, da dette alt andet lige øger risikoen for fejl.

Sparekassens forretningsmodel bygger på standard pengeinstitut forretninger såsom indlån, udlån mv. I de senere år er kundernes efterspørgsel efter produkter og serviceydelser gradvist steget. Sparekassen har fulgt med efterspørgslen, men med samtidig afdækning af eventuelle risici i højsædet. Som eksempler herpå kan nævnes, at sparekassen er fondshandler og afvikler således mange af kundernes værdipapirhandler. Disse kundehandler afdækkes som udgangspunkt 1:1 via et andet kreditinstitut for ikke at oparbejde positioner og dermed risici.

Via sparekassens Søjle I-krav er der kapitaldækket tab for operationelle hændelser for 158,8 mio. kr., og det er ledelsens vurdering, at sparekassen ikke har operationelle risici, der ikke vil være dækket heraf.

I forbindelse med de forstående IT-mæssige sammenlægninger med tidl. Salling Bank A/S indregnes et beløb på 50 mio. kr.

Gearing

CRD IV har medført krav om beregning af gearingsgraden. Gearingsgraden beregnes ved at sætte kernekapitalen i forhold til eksponeringerne opgjort efter reglerne for gearingsgrad.

Sparekassens ledelse skal ifølge ledelsesbekendtgørelsen tage højde for overdreven gearingsrisiko og sikre identifikation, styring og overvågning af gearingsrisici. CRR-forordningen artikel 429 fastlægger reglerne for opgørelse og indberetning af gearingsgraden til myndighederne. Gearingsgraden beregnes som kernekapitalen i forhold til de samlede (uvægtede) eksponeringer.

Kreditinstitutter med en arbejdende kapital på mindre end 65 mia. kr. og en gearingsgrad på mindst 7 %, er undtaget fra ledelsesbekendtgørelsens bestemmelser om gearingsrisiko. Gearingsgraden har (opgjort pr. kv. ultimo) i perioden 2014-2020 i gennemsnit været 11,1 %.

Gearingsgraden opgjort i 2019 og 2020 kan ses i nedenstående tabel.

Gearing - Sparekassen Vendsyssel									
Beløb i 1.000 kr.	31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019	31.03.2020	30.06.2020	30.09.2020	31.12.2020	Gennemsnit
Eksponeringer	26.367.425	27.620.221	28.643.671	31.514.533	31.133.714	32.709.445	33.023.881	39.073.982	31.260.859
Kernekapital (Tier	2.940.137	2.975.108	2.970.484	3.875.778	3.822.511	3.897.445	3.975.030	4.538.459	3.624.369
Gearingsgrad	11,2%	10,8%	10,4%	12,3%	12,3%	11,9%	12,0%	11,6%	11,6%

Et institut som opgør de risikovægtede eksponeringer efter standardmetoderne vil overskride kapitalkravene længe inden gearingsnøgletallet bliver udfordret, hvorfor det ikke er relevant med stor fokus på dette tal.

På nuværende tidspunkt er der ikke fastsat et lovkrav om en maksimal gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revision af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3 %, svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital. Det vurderes derfor ikke nødvendigt med et tillæg i solvensbehovet, som følge af for lav gearingsgrad idet sparekassens gearingsgrad ultimo 2020 er opgjort til 11,6 %.

På "Bilag 1 - Gearing" på side 44 findes supplerende oplysninger om gearingsgraden i den detaljeringsgrad, som kræves offentliggjort i henhold til CRR-forordningen og tilhørende tekniske standarder.

Lovbestemte krav

Der er ingen tillæg til solvensbehovet pga. lovbestemte krav, da det individuelle solvensbehov er beregnet til mere end 8 % og sparekassen ikke er blevet påbudt et individuelt fastsat solvenskrav.

Specifikation af kapitalkrav til kreditrisici

I sparekassen anvendes standardmetoden for kreditrisiko til beregning af de samlede risikoeksponeringer, som kan fordeles således:

Eksponeringstype / modpart	Beløb i 1.000 kr.	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Centralregeringer eller centralbanker	6.585	577
Institutter	135.570	10.846
Erhvervsvirksomheder / selskaber	3.820.253	305.880
Detailkunder	8.506.766	680.541
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	1.395.464	111.637
Eksponeringer med misligholdelse	2.281.109	182.489
Eksponeringer forbundet med særlig høj risiko	3452.322	276.186
Kollektive investeringsinstitutter (CIU)	131.456	10.516
Egenkapital eksponeringer	1.070.673	85.654
Andre poster / eksponeringer uden modpart	1.013.703	81.096
Eksponeringer i alt	18.813.901	1.745.112

Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser, i henhold til en indgået finansiell kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklede.

Kapitaldækningsmæssigt anvender sparekassen markedsværdimetoden, som følger kravene i CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi.
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR.
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I sparekassens bevillingsproces og i den almindelige eksponeringsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og solvensbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitaldækningskravet på 8 %, der er minimumskapitalgrundlag i henhold til 8+ metoden.

Vedrørende eksponeringer mod ikke finansielle modparter behandles rammer for finansielle kontrakter efter sparekassens normale kreditvurderingsprincip.

Sparekassen modpartsrisiko efter markedsværdimetoden fordelt på risikovægte ses af nedenstående tabel:

Beløb i 1.000 kr.	Positiv bruttodagsværdi af derivat	Eksponeringsværdi jf. markedsværdimetoden
Modpart med risikovægt 0 %	0	0
Modpart med risikovægt 20 %	6.054	1.211
Modpart med risikovægt 50 %	2.026	1.013
Modpart med risikovægt 75 %	27.060	20.295
Modpart med risikovægt 100 %	25.459	25.459
Modpart med risikovægt 150 %	593	890
I alt	61.192	48.868

I CRR er der et særskilt kapitalkrav til OTC-derivater til dækning af risikoen for tab, som følge af værdireguleringer ved forringelser af modpartens kreditværdighed. Sparekassens CVA-tillæg forøger de samlede eksponeringer med 2,4 mio. kr.

Sparekassen har ingen spekulative afledte finansielle instrumenter. Når afledte finansielle instrumenter anvendes, sker det kun til afdækning af bestående risici f.eks. rente- eller valutarisiko. Derudover er der indgået en række swapaftaler og valutaterminforretninger med kunder, som er 100 % afdækket via anden finansiell samarbejdspartner. Se note 29 i sparekassens årsrapport 2020 for flere oplysninger.

Kapitalbuffere

I forbindelse med implementering af kapitalkravsdirektivet CRD IV i Lov om Finansiell virksomhed § 125, er danske kreditinstitutter fra og med 1. januar 2015 forpligtede til at skulle leve op til flere kapitalbuffer krav. Fællesnævneren for de forskellige typer buffer er, at det alene er den egentlige kernekapital, som kan anvendes til opfyldelse heraf.

Kapitalbevaringsbuffer

Kapitalbevaringsbufferen skal sikre, at kreditinstitutterne opbygger en større beholdning af mere egentlig kernekapital. Kapitalbevaringsbufferen skal udgøre mindst 2,5 pct. af de samlede risikoeksponeringer. Kapitalbevaringsbufferen er ikke cyklisk bestemt og vil derfor være på et konstant niveau.

Institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffer

Den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer skal sikre, at kreditinstitutterne i højkonjunkturer opbygger mere egentlig kernekapital, som de kan anvende i lavkonjunkturer. Den kontracykliske kapitalbuffer vil således være højst i højkonjunkturer, mens den kan være lav eller 0 % i lavkonjunkturer.

Størrelsen af den kontracykliske kapitalbuffer bestemmes ved at multiplicere en institutspecifik kontracyklisk kapitalbuffersats med kreditinstituttets samlede risikoeksponering. Kapitalbuffersatsen bliver sammen med kreditinstituttets samlede risikoeksponering således afgørende for, hvor stor en kontracyklisk kapitalbuffer kreditinstituttet skal have.

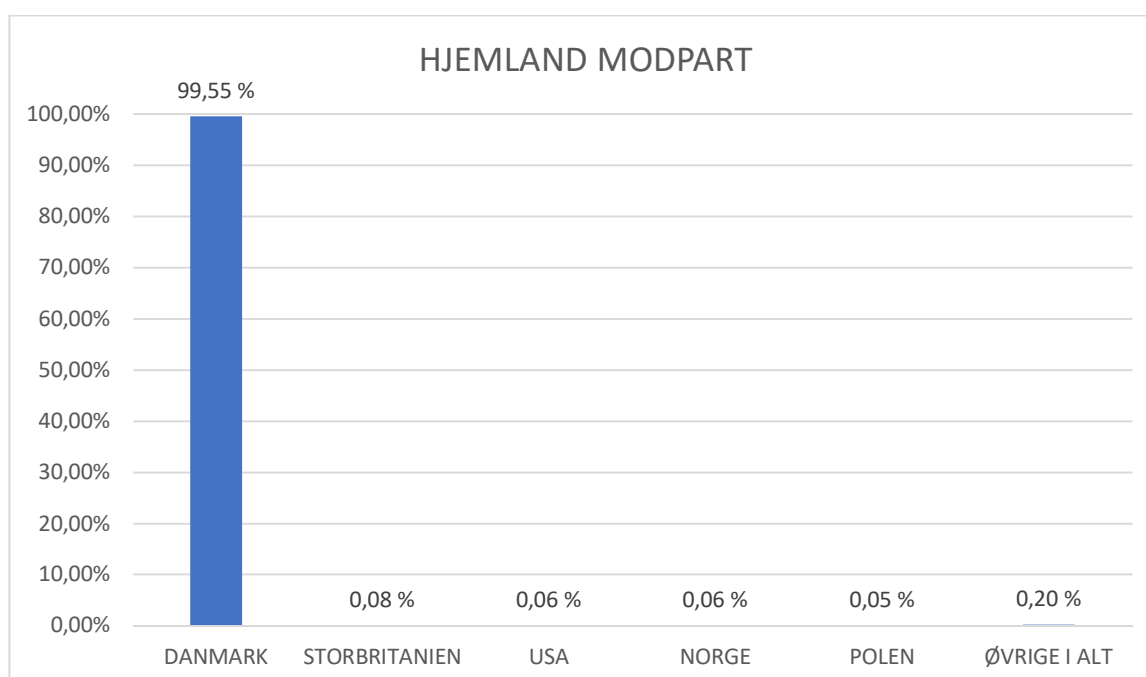
Der skal fastsættes en kapitalbuffersats for henholdsvis danske og udenlandske krediteksponeringer. For danske krediteksponeringer bestemmes kapitalbuffersatsen af Erhvervsministeren. Udenlandske krediteksponeringer skal vægtes med en buffersats, som fastsættes af det enkelte lands myndigheder. Såfremt den udenlandske krediteksponering har en modpart indenfor EU, skal denne anvendes fra den dato, der er angivet af myndighederne i det pågældende land.

Kapitalbuffersatsen skal fra myndighedernes side varsles med en frist på 12 måneder før ikrafttrædelse. Den samlede kapitalbuffersats fastsættes på baggrund af det vægtede gennemsnit af de kapitalbuffersatser, der gælder for de lande, hvor kreditinstituttets krediteksponeringer er beliggende.

I 2019 blev den kontracykliske buffer (konjunkturudligningsbufferen) forhøjet 2 gange til i alt 1,0 %. CRR artikel 140, stk. 4 giver mulighed for at udelade nogle krediteksponeringer i opgørelsen den andel af de samlede vægtede eksponeringer som skal være omfattet af bufferen. Satsen var varslet forhøjet ad to omgange i 2020 til i alt 2,0 %, men blev i foråret 2020 reduceret til 0,0 % som følge af COVID-19 pandemien. Såfremt satsen genaktiveres skal dette fra myndighedernes side varsles med 12 måneder. I skrivende stund er dette ikke sket og satsen vil derfor også være 0,0 % ultimo 2021.

Sparekassen Vendsyssel er ikke et SIFI-institut, hvorfor G-SIFI-bufferen og den systemiske buffer ikke er aktuelle for sparekassen. Det forventes dog, at sparekassen bliver pålagt et semi SIFI-buffer tillæg på ca. 2,0 % fra og med 2021 idet balancesummen overstiger 3 mia. EUR. Semi SIFI tillægget er omfattet af indfasningen af NEP-tillægget og bliver derfor først reelt aktuel i 2023.

Som det fremgår af nedenstående figur, har langt hovedparten af sparekassens samlede krediteksponeringer pr. 31.12.2020 modparter med bopæl i Danmark. Falder sparekassens krediteksponering mod danske modparter til under 98 %, skal der beregnes kapital til dækning af eksponeringer mod lande, hvori konjunkturudligningsbufferen er indfaset, ift. RWA eksponeringen mod det enkelte land.

Kreditrisikojusteringer

Sparekassen foretager nedskrivning på udlån efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsen, når der er indtrådt OIK, som har en virkning for de forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivningen udgør forskellen mellem den bogførte værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

Ved definitionen af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer følges bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. § 50-54. En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt, såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Når låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, eksempelvis negativ egenkapital eller negativ indtjening.
- Ved låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt på renter og afdrag.
- Sparekassen yder låntager lempelser i lånevilkårene, som ikke ville have været ydet, hvis det ikke var pga. låntagers økonomiske vanskeligheder.
- Når det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.
- Erhvervelse af et finansielt aktiv til en underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de største eksponeringer tillige med de svageste eksponeringer stadie 2, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på 3 scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Sparekassen har valideret modelberegningerne på porteføljeniveau, herunder bl.a. foretaget en række manuelle stikprøveberegninger blandt de største af de svageste stadie 2-eksponeringer. Disse stikprøveberegninger er ligeledes baseret på 3 scenarier (normal scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes af SDC A/S. PD-modellen er suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af Foreningen for Lokale Pengeinstitutter (LOPI) og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden. Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher samt en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressions-modellerne tilføres herefter estimerer for de makroøkonomiske variable, der er baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker 2 år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente mv. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til 2 år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider ud over 2 år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider ud over 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en

række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

For yderligere informationer om principper for nedskrivning på udlån, lånetilsagn og garantier henvises til note 1 "Væsentlig anvendt regnskabspraksis" i sparekassens Årsrapport 2020.

Den samlede værdi af eksponeringer efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkninger af kreditrisiko-reduktionen andrager ultimo 2020 i alt 33,7 mia. kr.

Eksponering med kredit- og modpartsrisiko

Beløb i mio. kr.	2020Q1	2020Q2	2020Q3	2020Q4	Gennemsnit
Centralregeringer eller centralbanker	849	1.289	983	2.497	1.405
Regionale eller lokale myndigheder	799	798	798	801	799
Institutter	455	195	302	337	322
Erhvervskunder / selskaber	4.282	4.689	4.906	5.217	4.773
Detailkunder	16.381	16.029	16.374	18.638	16.855
Sikret ved pant i fast ejendom	3.378	3.363	3.504	4.260	3.627
Eksponeringer med misligholdelse	2.355	2.215	2.078	2.095	2.186
Eksponeringer med særlig høj risiko	240	207	186	337	242
Kollektive investeringsordninger (CIU)	77	101	116	131	106
Egenkapitaleksponeringer	852	862	883	968	891
Andre poster / eksponeringer uden modpart	4.245	4.642	4.739	6.140	4.942
Eksponeringer i alt	33.914	34.391	34.867	41.421	36.148

De samlede eksponeringer i 4. kvartal 2020 er opgjort inkl. Salling Bank qua fusionen pr. 28. oktober 2020.

Ovenstående eksponeringer opdelt geografisk og på væsentlige eksponeringskategorier er ikke belyst, da 99,55 % af de vægtede eksponeringer har modparter med bopæl i Danmark jf. afsnittet vedr. den institutspecifikke kontracykliske kapitalbuffer.

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på brancher og eksponeringskategori

Mio. kr.	Centralregeringer eller centralbanker	Offentlige enheder	Institutter	Erhvervsvirksomheder (Selskaber)	Detailkunder	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer med misligholdelse	Eksponeringer med særlig høj risiko	Kollektive investeringsordninger	Egenkapital eksponeringer (Aktier mv.)	Eksponeringer uden modpart	Eksponeringer i alt
Offentlige myndigheder	2.497	798	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.295
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	1.500	1.123	150	823	0	0	1	0	3.597
Industri og råstofudvikling	0	0	0	506	330	20	67	0	0	0	0	923
Energi- og vandforsyning	0	0	0	195	162	6	69	0	0	0	0	432
Bygge- og anlægsvirksomheder	0	0	0	119	567	83	74	228	0	175	0	1.246
Handel	0	0	0	345	740	111	118	0	0	0	0	1.314
Transport, Hoteller og restauranter	0	0	0	135	313	46	41	0	0	0	0	535
Information og kommunikation	0	0	0	107	55	9	2	0	0	0	0	173
Finansiering og forsikring	0	0	320	699	307	22	46	5	0	505	7	1.911
Fast Ejendomme	0	0	0	1.013	1.007	474	284	104	0	18	724	3.624
Øvrige erhverv	0	3	5	363	790	94	95	0	131	269	264	2.014
I alt erhverv	0	3	325	4.982	5.394	1.015	1.619	337	131	968	995	15.769
Private	0	0	12	235	13.244	3.245	476	0	0	0	5.145	22.357
I alt	2.497	801	337	5.217	18.638	4.260	2.095	337	131	968	6.140	41.421

Eksponeringer med kreditrisiko fordelt på løbetider og eksponeringskategori

Mio. kr.	Anfordring	0 – 3 mdr.	3 mdr. – 1 år	1 – 5 år	+ 5 år	I alt
Centralregeringer eller centralbanker	226	2.223	7	41	0	2.497
Offentlige enheder	6	0	494	301	0	801
Institutter	264	9	2	48	14	337
Erhvervsvirksomheder mv.	976	363	1.411	922	1.545	5.217
Detailkunder	2.762	1.279	2.292	3.970	8.335	18.638
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	245	69	330	416	3.200	4.260
Eksponeringer med misligholdelse	711	76	256	481	571	2.095
Eksponeringer med særlig høj risiko	69	8	45	208	7	337
Kollektive investeringsordninger	131	0	0	0	0	131
Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	0	0	0	16	952	968
Eksponeringer uden modparter	339	657	266	954	3.924	6.140
I alt	5.729	4.684	5.103	7.357	18.548	41.421

Udgifter vedr. nedskrivninger og hensættelser

Beløb i 1.000 kr.	Misligholdte og kreditforringede fordringer (OIK)	Nedskrivninger og hensættelser ultimo 2020	Udgift i året (- = indtægt)
Offentlige myndigheder	0	285	-86
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.530.503	820.413	51.722
Industri og råstofudvinding	89.980	32.914	12.527
Energiforsyning	81.280	30.451	-3.877
Bygge og anlæg	92.186	32.885	9.949
Handel	180.054	92.294	9.885
Transport, hoteller og restauranter	60.267	37.729	3.820
Information og kommunikation	4.800	1.395	-1.471
Finansiering og forsikring	85.901	38.094	2.388
Fast ejendom	320.030	143.504	47.778
Øvrige erhverv	114.314	53.186	7.469
I alt erhverv	2.559.315	1.282.865	140.190
Private	896.704	455.889	83.411
I alt	3.456.020	1.739.039	223.515

Udgiftsførte beløb beregnes som: Nedskrivninger / hensættelser ultimo indeværende år fratrukket nedskrivninger / hensættelser ultimo året før tillagt endeligt tabt (afskrevet) i året.

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher

De anførte beløb er før nedskrivninger og hensættelser i 1.000 kr.	Eksponeringer med OIK (1)	Eksponeringer med væsentlige svaghedstegn (2c)	Eksponeringer med visse svaghedstegn (2b)	Eksponeringer uden svaghedstegn (2a / 3)
Offentlige myndigheder	0	0	564	798.539
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1.530.503	1.029.607	1.004.007	848.577
Industri og råstofudvinding	89.980	83.635	294.369	463.510
Energiforsyning	81.280	103.462	32.551	243.397
Bygge og anlæg	92.186	66.440	358.672	563.826
Handel	180.054	174.146	598.151	451.530
Transport, hoteller og restauranter	60.267	105.241	205.352	201.625
Information og kommunikation	4.800	3.097	36.928	129.935
Finansiering og forsikring	85.901	34.310	462.277	556.477
Fast ejendom	320.030	237.542	1.085.586	1.389.882
Øvrige erhverv	114.314	105.421	531.486	613.088
I alt erhverv	2.559.315	1.942.901	4.609.381	5.461.846
Private	896.704	623.508	7.417.199	8.651.814
I alt	3.456.020	2.566.410	12.027.144	14.912.199

Opgørelse af den samlede værdi af henholdsvis misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer fordelt på betydende områder undlades, idet ca. 99 % af eksponeringerne er i Danmark.

Nedskrivninger og hensættelser på udlån, garantier, kredittilsagn mv.

1.000 kr.	Udlån	Overtagne nedskrivninger (dagsværdireguleringer)	Garantier	Øvrig	I alt
Akkumulerede nedskrivninger / hensættelser primo	1.842.238	202.207	30.031	1.973	2.076.449
Årets regulering	212.741	86.555	10.981	-844	309.433
Endelig tabt	-355.846	-97.355	0	0	-453.201
Akkumulerede nedskrivninger / hensættelser ultimo	1.699.133	191.407	41.012	1.129	1.932.681
Driftsmæssig påvirkning					
Nedskrevet / hensat i året	-477.720	0	-16.971	1.661	-493.030
Tabt ej tidligere hensat	-11.350	0	0	0	-11.350
Tilbageførte nedskrivninger / hensættelser	284.208	64.403	13.912	0	362.523
Indgået på tidl. afskrevne fordringer	7.644	0	0	0	7.644
Renter på nedskrevne fordringer	47.026	0	0	0	47.026
Værdiregulering af midl. overtagne aktiver	0	0	0	-3.841	-3.841
Resultatpåvirkning i alt	-150.192	64.403	-3.059	-2.180	-91.028

Asset Encumbrance (Behæftede aktiver)

I henhold til CRR artikel 433 skal alle kreditinstitutter afgive oplysninger om omfanget af behæftede og ubehæftede aktiver. Disse oplysninger skal indberettes til myndighederne kvartalsvist, som en del af FINREP rapporteringen. Sparekassen er ikke børsnoteret og er derfor ikke underlagt kravet om indberetning af de øvrige skemaer i FINREP.

Sparekassen har meget få behæftede aktiver. Til sikkerhed for den daglige clearing i Nationalbanken er der deponeret obligationer med en kursværdi på 349,9 mio. kr. I forbindelse med derivater er der deponeret kontantbeløb hos enkelte modparter til sikkerhed for negative dagsværdier. Herudover er der tale om mindre beløb, som ikke er direkte til rådighed, f.eks. forudbetalte omkostninger, deposita for lejemål mv. Nedenstående skemaer viser omfanget af sparekassens behæftede og ubehæftede aktiver i henhold til reglerne om opgørelse af Asset Encumbrance.

Oplysninger om behæftede og ubehæftede aktiver

	Beløb i 1.000 kr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
		010	040	060	090
010	Aktiver i alt	142.268		31.483.466	
030	Aktieinstrumenter	0	0	1.703.943	1.703.943
040	Gældsværdipapirer	0	0	5.253.755	5.253.755
050	Heraf: Dækkede obligationer	0	0	4.766.246	4.766.246
060	Heraf: Værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0	0	0
070	Heraf: Udstedt af offentlig forvaltning	0	0	336.120	336.120
080	Heraf: Udstedt af finansielle selskaber	0	0	4.918.970	4.918.970
090	Heraf: Udstedt af ikke-finansielle selskaber	0	0	0	0
120	Andre aktiver	84.183		3.811.039	

Oplysninger om modtaget sikkerhedsstillelse

		Dagsværdi af behæftede modtaget sikkerheder eller egne udstedte gældsværdipapirer	Dagsværdi af modtagne sikkerheder eller egne udstedte gældsværdipapirer, som kan behæftes
		010	40
130	Modtagne sikkerheder	0	0
140	Lån på anfordring	0	0
150	Aktieinstrumenter	0	0
160	Gældsværdipapirer	0	0
170	Heraf: dækkede obligationer	0	0
180	Heraf: værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0
190	Heraf: udstedt af offentlig forvaltning og service	0	0
200	Heraf: udstedt af finansielle selskaber	0	0
210	Heraf: udstedt af ikke-finansielle selskaber	0	0
220	Lån og forskud, bortset fra lån på anfordring	0	0
230	Anden modtagne sikkerheder	0	0
240	Egne udstedte gældsværdipapirer, bortset fra egne dækkede obligationer eller værdipapirer med sikkerhed i aktiver	0	0
241	Egne dækkede obligationer og værdipapirer med sikkerhed i aktiver, som er udstedt og endnu ikke stillet som pant	0	0
250	Samlede aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsværdipapirer	142.268	0

Oplysninger om behæftelseskilder

		Modsvarende forpligtelser, eventualforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtagne sikkerheder og egne udstedte gældsværdipapirer, bortset fra dækkede obligationer og behæftede værdipapirer med sikkerhed i aktiver
		010	030
010	Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	210.034	52.180
011	Heraf: Derivater	119.946	52.180
012	Heraf: Andre sikkerhedsstillelser end genkøbsaftaler	90.088	0

Anvendelse af ECAI'er

Sparekassen Vendsyssel anvender Standard & Poor's Ratings Services, som leverandør af kreditvurderings-oplysninger (ECAI) på lande, modparter og udstedelser. Ydelserne leveres til sparekassen via SDC, der er sparekassens datacentral. SDC modtager rating oplysningerne fra SIX Financial Information og informationerne integreres i dataflowet. Der foretages løbende en IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklassers til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin (Long term)	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod Institutter	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber) og CIU	Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20 %	20 %	0 %
2	A+ til A-	50 %	50 %	20 %
3	BBB+ til BBB-	50 %	100 %	50 %
4	BB+ til BB-	100 %	100 %	100 %
5	B+ til B-	100 %	150 %	100 %
6	CCC+ og derunder	150 %	150 %	150 %

Kreditkvalitetstrin (short term)	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer mod Institutter	Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)
1	A-1+ til A-1	20 %	20 %
2	A-2	50 %	50 %
3	A-3	100 %	100 %
4	Under A-3	100 %	150 %

Eksponeringsklasser, hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services pr. 31. december 2020.

(Beløb i 1.000 kr.) Eksponeringsklasse	Eksponeringsværdi inden risikovægtning	Eksponeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksponeringer mod institutter	616	308
Egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	399.164	399.164
I alt	399.780	399.472

SMV eksponeringer

En stor del af sparekassens samlede eksponeringer er mod små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Ultimo 2020 udgjorde eksponeringerne mod SMV'er 28,3 % af de samlede eksponeringer på 28,1 mia. kr.

(Beløb i 1.000 kr.) Eksponeringsklasse	SMV Eksponering	Andel af samlede eksponeringer
SMV eksponeringer i alt	9.752.964	23,5 %
- heraf eksponeringer mod detailkunder	4.959.544	12,0 %
- heraf eksponeringer mod selskaber	3.618.838	8,7 %
- heraf eksponeringer sikret med pant i fast ejendom	897.902	2,1 %
- heraf misligholdte eksponeringer	275.689	0,7 %
- heraf egenkapital eksponeringer (aktier mv.)	991	0,0 %

Kapitalkrav til markedsrisiko

Samlede eksponeringer med markedsrisiko

Beløb i 1.000 kr.	Eksponering	Kapitalkravet (8 pct. af eksponering)
Eksponeringer med markedsrisiko i alt	895.934	71.675
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	883.888	70.711
Aktier mv. (inkl. CIU)	1	0
Poster med: Valutarisiko	12.045	964
Poster med: Råvarerisiko	0	0

Kapitalkrav til operationel risiko

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab, som følge af operationelle risici, hvilke er: "Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige- og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusiv retslige risici".

For at reducere risikoen for, at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorenteindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter. I 2020 udgør den operationelle risiko 9,1 % af den samlede risikoeksponering. Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være

højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag / solvensbehov.

1.000 kr.	Eksponering	Kapitalkravet (8 % af eksponering)
Eksponering med operationel risiko	1.985.008	158.801

Eksponering i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Sparekassen Vendsyssel har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT og investeringsforeninger m.v. Sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i sektorselskaberne anses for nødvendige, for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektoraktieselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandel hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt, afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Sparekassen Vendsyssel har udover aktier i sektorselskaber, aktier i selskaber i lokalområdet. Disse aktier er anskaffet ud fra et ønske om, at støtte initiativer i lokalområdet og sparekassen påtænker ikke at sælge disse aktier. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Af den samlede aktiebeholdning på 1.505,7 mio. kr. udgør aktier i handelsbeholdningen i alt t.kr. 1. Dagsværdien af de unoterede aktier, som udgør i alt 1.245,1 mio. kr. kan specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Sektoraktier	”Lokale” aktier	Øvrige aktier	I alt
Primo beholdning	824.931	8.864	183.312	1.017.107
Tilgang ved køb	249.841	0	12	249.853
Urealiseret gevinst/tab	53.268	-488	6.113	58.893
Realiseret gevinst/tab	0	0	9	9
Afgang ved salg	-5.070	0	-75.702	-84.727
Ultimo beholdning	1.122.970	8.374	109.789	1.245.090

Renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Renterisikoen opgøres som det tab / den gevinst, som sparekassen vil få ved en rentestigning på 1 procentpoint. Sparekassens eksponering for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen består af fast forrentede danske obligationer, samt fastforrentede gældsposter og i mindre grad af udlån og indlån. Sparekassens samlede renterisiko ultimo 2020 udgør 56,6 mio. kr. svarende til 1,2 % af kernekapitalen. Renterisikoen udenfor handelsbeholdningen udgør 14,5 mio. kr.

Udviklingen i renterisikoen for hver af delementerne, indlån og andre gældsposter, udlån og obligationer rapporteres til bestyrelsen og direktionen månedligt.

Nedenstående skema viser de samlede positioner udenfor handelsbeholdningen, hvorpå der er renterisiko.

Beløb i 1.000 kr.	Netto markedsværdi	Renterisiko
Obligationer udenfor handelsbeholdningen	77.249	192
Fastforrentet udlån	400.978	28.224
Fastforrentet indlån	276.361	-3.606
Fastforrentet funding samt indskudsbeviser	1.515.236	-2.993
Renterisiko udenfor handelsbeholdningen i alt	2.269.824	21.817

Securitiseringer

Der anvendes ikke securitiseringer i sparekassen.

Aflønningspolitik

Sparekassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for Sparekassen Vendsyssel. Sparekassen udbetaler ikke variable løndele til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagere. Sparekassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Bestyrelsen har nedsat et aflønningsudvalg, der forbereder bestyrelsens arbejde vedrørende aflønning, herunder lønpolitik og andre beslutninger herom, som kan have indflydelse på sparekassens risikostyring.

For yderligere oplysninger om aflønning af bestyrelse, direktion og væsentlige risikotagere henvises til note 9 i sparekassens årsrapport 2020.

Oplysninger om opgørelse af kreditrisiko under IRB-metoden

IRB-metoden anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

Kreditreducerende metoder

Sparekassen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen. Sparekassen Vendsyssel har via sine politikker og forretningsgange omkring sikkerhedsstillelse prioriteret, at modtage finansielle sikkerheder indenfor følgende hovedområder:

- Indlånsmidler i såvel DKK som valuta
- Obligationer og gældsinstrumenter
- Investeringsforeningsbeviser
- Børsnoterede aktier

De mest anvendte sikkerheder i sparekassen er pant i fast ejendom, køretøjer og andet materiel. Idet Sparekassen Vendsyssel ikke har markedsført sig med henblik på etablering af investeringskreditter med pant i de købte værdipapirer, er mængden af finansielle sikkerheder i sparekassen forholdsvis begrænset. Den traditionelle sikkerhedsstillelse i form af en eksisterende beholdning af værdipapirer praktiseres, når det er muligt.

Sparekassens politik for værdiansættelse af finansielle sikkerheder medfører, at værdiansættelsen er en konservativ markedsværdibetragtning. Der er faste procedurer for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i kreditafdelingen. Sparekassens aftale med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme, køretøjer, driftsmidler og værdipapirer mv., såfremt kunderne ikke opfylder sine betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditreducerende teknik. Det medfører, at kapitalbelastningen af en eksponering kan reduceres, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder, der er udstedt af virksomheder eller lande med en særlig god kredit rating.

Endvidere anvendes garantier som kreditrisikoreducerende middel såfremt garantien er udstedt af følgende typer af modparter:

- Centralregeringer og centralbanker
- Regionale og lokale myndigheder
- Pengeinstitutter og realkreditinstitutter

Kreditreduktion med finansielle sikkerheder og garantier m.v.

Nedenstående tabel viser de samlede eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder, samt garantier og kreditderivater ultimo 2020:

1.000 kr.	Eksponeringer dækket af finansielle sikkerheder	Eksponeringer dækket af garantier og kreditderivater
Erhvervsvirksomheder mv.	80.647	37.802
Detailkunder	128.323	24.749
Eksponeringer med pant i fast ejendom	0	0
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	4.887	8.559
Eksponeringer med særlig høj risiko	1.765	0
I alt	215.622	71.110

Oplysninger om interne modeller (VaR-modeller)

VaR-modeller anvendes ikke i Sparekassen Vendsyssel.

Avancerede målemetoder til opgørelse af operationelle risiko

Der anvendes ikke avancerede målemetoder (AMA) til opgørelse af den operationelle risiko i sparekassen.

IFRS 9 Overgangsordning

Kapitalkravsforordningen (CRR) indeholder en 5-årig indfasning af virkningen af IFRS 9 på kapitalgrundlag. Det beløb, som kan bringes ind i overgangsordningen, opgøres som summen af et statisk og et dynamisk element. Virkningen af overgangsordningen på kapitalgrundlaget er på 104,0 millioner kroner ultimo 2020, mens virkningen på kapitalgrundlaget fremadrettet vil være afdæmpet negativ i takt med, at overgangsordningen udfases.

- Det statiske element beregnes som stigningen i korrektivkontoen fra 31. december 2017 til 1. januar 2018.
Det dynamiske element: Beregnes dels som stigningen i forventede kredittab på eksponeringer i stadie 1 og 2 siden 1. januar 2020 og dels som stigningen i de forventede kredittab på eksponeringer i stadie 1 og 2 i perioden fra 1. januar 2018 til 1. januar 2020.

Sparekassen har valgt at anvende overgangsordningen i sin helhed, dvs. både det dynamiske og statiske element.

For oplysninger vedr. de kapitalmæssige forhold pr. 31. december 2020 opgjort hhv. med og uden indregning af overgangsordningen henvises til note 26 i sparekassens årsrapport 2020.

Godkendelse

Foranstående risikorapport pr. 31. december 2020 godkendes hermed:

Vrå, den 16. marts 2021.

Direktionen:

Vagn Hansen

Jan Skov

Bestyrelsen:

Birte Dyrberg

Søren V. Sørensen

Ole S. Bak

Mogens Nedergaard

Henrik Steen

Inge Møller Ernst

Morten Pilegaard

Jens Rasmussen

Helle S. Sørensen

Steffen Dahl

Bo Bojer

Martin Valbirk

Per Albæk

Bilag

Bilag 1 - Gearing

Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer - oversigt

		Gældende beløb i tkr.
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	31.625.734
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	8.025.236
7	Andre justeringer	-576.987
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	39.073.983

Oplysninger om gearingsgrad

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)		
1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	31.564.542
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-576.987
3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	30.987.555
Derivateksponeringer		
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	61.192
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	61.192
Andre ikkebalanceførte eksponeringer		
17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notionelle bruttoværdi	15.470.943
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-7.445.707
19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	8.025.236
Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål		
20	Kernekapital	4.535.459
21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	39.073.983
Gearingsgrad		
22	Gearingsgrad	11,6%

Skema LRSpl: Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

		Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR
EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer):	31.564.542
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	-5.132.128
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen:	26.432.414
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	0
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	2.559.290
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der <u>ikke</u> behandles som stater	318.673
EU-7	Institutter	314.143
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	1.524.167
EU-9	Detaleksponeringer	8.174.970
EU-10	Selskaber	3.775.299
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	1.672.466
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	7.478.593